

Nr. 33.

**A FELS. R. TSASZARNAK ÉS A KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMEBŐL.**

*Költ Bétsben Ke den Octobernek 22-ik napján,
1799-ik esztendő en.*

Béts.

Cs. Királyi Kamerarius, Valóságos Titok Tanácsos, a' Sz. István' Rendjének Komendátora, N. Szepes Varmegyének Fő Ispánya, Magyar Ország K. Fő Kamarás, Királyi Udvari Vice Cancellarius, *Keresztzeghi Gróf Csaky Josef* Ur ő Excellentiája, e' folyó Octobernek 18-dikán dél előtti 11 orakór, életének 56 dik esztendejében, tartós betegsége után, minekutánna utoljára a' *Ezent Sacramentumokkal* élt volna, az *Urban* boldogul ki-múlt e' világból.

Cs. Királyi Kamerarius, Status és Gubernium' béli, Valóságos Belső Titok Tanácsos, az Er-
K K

délyi Nagy Fejedelemség béli Statusok' és Rendek' Præsidenste, és ugyan ezen Fejedelemség béli Királyi Fő Pohárnok, Magyar Gyerő Manoflori L. Báro, Gróf *Kemény Barkas* Ur ó Excellen-tziája, a' Sz. István' Apolloli Királyi Rendjének Komandátori Kereftjével tiszteltetett-meg Felséges Urunktól.

Hadi Történetek.

Arról á' közelébbi Ujjságunkban ki-adott 7-ik Oktoberi *Schafhausen* mellett folyt hadi történet-ről, a' Bétsi fő hadi Cancellária is adott ki már az Udvari Ujjságban egy tudósítást, ilyen ki fejezésekkel: — „

„Az ellenség 6-dikban, a' *Bisfingeni* hidat fedő lántzokat, és a' Gen. Lieutenant *Korsakow*' vezérlése alatt lévő *Orosz* sergek' fekvését recognoscerozta. Ezen Generális, 7-dikben maga meg támadta az ellenséget, és őtet a' *Trüllikon*' hegyeiről, nagy vezttel le nyomta: hanem, minthogy az ellenség minden felőlről segítséget gyűlytött magához, Gen. *Korsakow*, ismét a' lud' lántzai közzé a' maga előbbeni helyére kéte-lenítettett vízfzáz szállani.

„Az ellenség az után, nagy hev-sséggel reá rohant két versben a' *Trüllikon*' hegyiről a' hid' lántzaira, hanem mindeokör vízfzáz veretett, és valami 1500 emberekből, sok fogjokból, és egy el-veztetett haubitzból álló kár-vallása után, ismét *Trüllikon*' hegyire szállott vízfzáz.“

A' többi hadi tudósítások, melyek az Udvari ujjságban ki-adattak, így fejezik ki az ujjabb környülállásokat: — „

„Mint Gen. *Melas* (Olosz országból) írja, az ellenség 9 dikben reggel, *Piemontban Cuneo* vidékein a' mi szélső posztjainkra több helyeken reájok ütött, és a' *Margaritta*'s-*Busca*' környé-

keinn állott posztjainkat, már valósággal meg is hátráltatta volt; hanem minekutánna, három Batalionjaink, a' *Lobkovitz'* Dragonyos Regimentjével együtt a' Gen. *Gottesheim'* Segítségé e Marozzó felé elő rukkoltanak volna, az ellenség mindenütt vilkza nyomattatott, és seregjeink ismét az ő előbb el hagyott posztjaira szánván olyan módon rendeltettének-el, hogy ha az ellenség ujjantoni próbákat találna tenni, véle hárha óson szembe szállhassanak. — „A' miéink közül számos tsoportok küldöztetnek széljel a' hegyekre, hogy az ellenségnek ottani mozgásait szemügyre vegyék.”

„A' *Károly* Kir. Fő Hertzeg' fő hadi szállásáról *Donaueschingen*ből ezen hónap' 8-dikán indítatott az a' hír-adás ide, hogy az ellenség 4-dikben sok helyekenn keresztül tsapott a' *Rénus*on. *Sandhofen* mellett a' H. *Schwarzenberg'* szélső posztjai között, egy Ulánusokból álló Pí-kétet megtámadott; mindenik Fél fogott el néhány embereket a' másiktól; mely után tsak hamar ismét el-távozott az ellenség. — „*Selz* környékéről is akart egy ellenséges tsoport e'féle ki-tsapást tenni; de nem érhette-el tzieljét.

„*Kehl* mellől Gen. *Mcerveld* ellen nyomúlt elő egy számos Francia tsoport, és ötet előbbször vilkza is nyomta; hanem az után tsak hamar ez a' számos ellenséges tsoport is egélt a' hatzokig hátra nyomtatott, mely a' kalmatossággal a' *Blankenhein'* Huzarjival Hadnagy *Radziwisky*, és a' *Gradiskai* H. tárnok. között Hadnagy *Mathony*; mutatták ki meg különböz-
tetve magokat.”

Egyéb Hadi Tudósítás.

A' *Ménus* és *Nidda* mellől: — „

„A' Francia a' folyó hónapnak 4 dikénn *Mainz* városából és a' hozzá tartozó *Cayei* u-

vü erőffégből, a' kél egy idő óta erőffen meg nevededett a' szárok, az éjjeli selettség és nagy köd által fedeztetvén, ki-tsaptának, és a' *Ménus* jobb partjainn (*Höchl* felé, a' *Niddán* a' *Ménus*ba való szakadásáual) a' *Moguntzai* Valalf-tó Fejedelmi, *Insurgens*, és vélek egyesülve lévő Cs. Királyi fegyveres seregeket, meg-támadtak. Ezek a' fegyveres csoportok, leg vitézebbül ellent állottanak az ellenségnek, hanem végezetre, a' mind lovasságára, mind gyalogjaira, mind pedig nevezetesen ágyuzóira nézve fokkal nagyobb erejü ellenség előtt hátat adni kéntelenítették; a' mely után az ellenséges sereg, *Hardersheim* mellett erőffitette meg magát. Az után több segítségé is érkezvén meg, noha néhány ízben vízfza nyomatott, és noha minden lépés földet tsatázással kéntelenítettett el-foglalni, tsak ugyan elő nyomult ő nagy tusa-odással *Sindlingen*hez és *Höchl*hez. Itt meg-állapodni akartanak a' Császáriak, melyhez-képpett minden igyekezettel meg gátolni iparkodtak az ellenségnek a' *Nidda* vizénn való által-jövetelét; a' hidát el-hányták, és a' viz bal partját ágyukkal rakták-meg. Hanem, az ellenségnek az ő igen nagy ereje, egy sok ideig tartott vakmerő tsatázás után, ismét hasznára volt; számos ágyui által, a' Német ágyuknak egy részét él-lövöldözte, és az után nagy sebességgel egy hidat tsinálván, a' nagy ágyuzás' védelme alatt keresztül jött a' *Niddán*. Most már tovább is elő kezdett nyomulni, és azt a' hid' fántzait, a' melyeket a' Németek *Frankfurt* várossánn alóll kész-tettek volt, el foglalni iparkodott. A' Németek itt is néhány ízben vízfza verték nagy batorsággal a' rohanó lokaságot: és oda nem hagyták mind addig a' fántzokat, valameddig a' Frantziák, a' nehezebb ágyukat elő nem vontatták. a' melyek által a' miéinknek további ellentállásokat egészfzen lehetelenné tették. Most már *Frankfurt*ba is mi-

den vélekedés ellen bényomulván az ellenség, azt lehetett gyanítani, hogy a *Frankfurt* és *Saxenhausen* között lévő állóhidann a *Ménus* bal partjára által megyen, és ez Izerént ott a Németeknek hitox' megékerül: hanem a' miéink' részéről egy fegyveres csopord rendeltetvén ágyukkal *Saxenhausen* melle, ez által el tartóztatódott az ellenség az általmenetelnek megprobálásától. A' miéinknek hadi szállásások tsakugyan, *Niederradból* által tétett *Hieusenflamma*; mely után a' Frantziák is *Frankfurtból* ki-takarodtak, és *Bockenheim* felé vették útjokat. A' miéink továbbá, *Seligenstadt*nál szállottak-meg, a' hol eleinten feküdtenek volt. —

„Ha Iztintén 4 dikben és 5-dikben egész az éjjtzakának el-következéséig folytak is a' heves tsatázások, tsak ugyan kevés embert, ágyut pedig :gyet sem vezttettek a' Németek. A' bátor Német Insurgensség, vételkedve vitézkedett a' Cs. Királyi, es Választó Fejedelmi katonasággal a' nagyobb számu ellenségnek tartóztatásában: most már ismét minden felöll omlának ölzize a' vidék beli Insurgens lakosok, hogy a' köz védelemre magokat a' többiekhez tsatólják; és a' *Ménus*-nak mind két partjai keményen meg-eröflittettek.

Stockachból, Okt. 11-dikénn: — „

„Károly Királyi Fő Hertzeg, ismét vizslzá érkezett *Donauschingen*be a' maga fő hadi szállására; melyhez képpelt nem folytatta utját *Schafhausen*nél feljebb *Graubundia* felé a' hadi lineának béjárásában. Az ő Fő Hertzegsége' tábora *Donauschingen* mellett két felöll, igen jól fekszik. Gen. H. *Suwarow*, a' maga 1-ső Oktobéri tsatázásai után, *Graubundia* felé kezdette nyomulását venni. A' seregek' fekvésében, közön-ségesen vétettette, fontos helyhezttödések látatnak munkába-vétette lenni. A' Frantziák

Konstantztól fogva Búsel' tájáig, a' Réusonn elrontó ták a' lidakat. A' 8-dikban tovább folytatott tsatazások atan, minekutánna az *Oroszok* a' *Paradieshál* volt h d-fán-zaiból a' Réus' jobb partjára által költöztenek volna, minden képpen iparkodott egy Frantzia csoport *Schafhausen* városában meg félskelni magát; de nem érhetteleztéljat, és az *Oroszok* most is a' városban, a' Frantziák pedig *Feuerthalen* nevü külső-városban vagynak.“

Vagy két *Konstantziai* és *Schafhauseni* leveleket olvasunk, a' melyek igen magasztalják mind a' Princz *Conde'* Légiojának, mind pedig a' vétek együt *Orosz* országból ide ú azott *Gen. Bauer'* (*Bawr'*) *Hulzár* Regimentjének, Okt. 8-dikán ezen városok mellett ki mutatott vitéz magok-viselejeket. Az említett levelek ezek: —

A' *Schafhauseni* táborból, Okt. 8-dikán — „
„Mi ma (i. i. a' *Condeistáknak* egy része) egész nap' verekedtünk az ellenséggel, a' nélkül, hogy egyik is meg-hatrálta hatta volna a' másikat. Reggeli 10 orakór oly lármáson meg-támadtattak szélső posztjaink, hogy magokat kéntelenek voltak *Konstantz* városához vonni. Háromszor foglaltak-el a' Frantziák a' várost, és háromszor veretettek ki belőlle. Mind két Fél szokatlan vitézséggel verekedett. Egy *Bourbon* Regimentjében *Fahnen-Kadét*, kezebb volt a' *Rénusba* fuladoi, hogy sem a' zászlót az ellenség' kezébe hagyni. Egy ugyan azon Regiment béli *Strázsamerter*, az ellenség' hadi rendjéből ragadt ki egy Frantzia zászlót. *Gen. Desalze*, a' vezére ennek a' Regimentnek, ennek a' Frontja előtt esett-el. Az *Oberstere Paubarel*, az egyik karját el-vezettette. A' *Hohenlohe'* (*Emigrans*) Regimentie is el-vezettette *Feret* nevü *Oberstlieutenánt*ját. Nékünk (*Condeistáknak*) kevés számu embereink

eslek-el, 100-zan sehesedtek-meg ; tsak 200 Nemes Jägerjeink, két izben kergették-ki *Konstántz*-ból a' Frantziákat. A' Gen. *Bawer*' Hufzárjai, tsuda vitezséget követtek-el,,

Konstántz, Oktob. 8-dikánn: — „

„Ma terhes napunk volt. A' Frantziák, a' Gen. *Bawer*' Cs. Orosz Hufzár Regimentjinek szél-ső posztjait *Gottliben* mellett meg-támadták. Gen. *Bawer*' a' jobb, és Princz *Enghien* a' bal szárnyat vezérelte. Eleinten mindenütt vízfza veretett az ellenség, hanem segítségé érkezvén, bal szárnyunkat vízfza nyomta a' városba. Gen. *Bawer*', 2 Regimentje béli Swadronokkal és egy más Orosz Regimenttel együtt egészszén el-vá-godott volt ugyan eleinten a' többektől: de nem tsak hogy ki-vágta le-irhatatlan bátorsággal magát, hanem az után a' városba is bé-rohanván, azt az ellenségtől el-foglalta, és a' hiddal együtt mind addig el-foglalva meg-tartotta, a' mig feregeinek *Petershausen* felé való által takarodását fedezte.“

Freiburg, Okt. 7-dikénn: — „

„*Altbreisach*-ból is tettek 4-dikben a' Frantziák egy ki-tsapást a' Rénus bal partján. *Irringen* nevü *Badeni* Markgrófi faluba 1000 gyalog és 500 lovas, bé nyomulván, prédált ott; azután *Gundlingen* és *Mördingen* felé vette magát: hanem a' *Ferdinánd* Hufzárók és valami gyalogok, meg-támadván az ellenséget, ötet *Altbreisach*-hoz vízfza nyomták, és meg-mentették a' nevezett falukat.

„Mára virradó éjjel is azt tselekedte az ellenség *Rottweil* nevü faluval, a' mit 4-dikben *Irringen*-nel tselekedett. Eléséget ragadozott özfzfe, és szekerekre rakván, *Altbreisach* felé útnak indította; hanem bé érték ötet az [Aullriaiak, és foly köztök a' viaskodás.,,

Az a' hires *Lavater* Zürichben, éppen azon este, a' melyen a' Frantziák oda ujjanton bé mentenek, egy utzánn menvén, valami részeg Helvétus katonától, a' kivel egy Frantzia Volontér is volt, meg-szollittatott, hogy néki adjon pénzt. *Lavater* adott is néki valami kis pénzt, hanem a' katonának több kellett volna; úgy nevezett lázsis-thallért kívánt egyénesen: melyet néki a' tisztes öreg nem adhatván, tölle halálos lövést kapott. A' golyobis a'-honyaja alatt ment el: hanem, fzerentsére, mint az orvosok találták, egy két foknyi távolságra a' halálos ponttól, melyhez képeft még remellik életben való meg-maradását.

Hollandiából: — „

„Az innétjött haditudósításokat mind leírni, sokaságok miatt lehetetlen, és egy formaságok miatt szükségtelen is volna. A' Frantzia és Hollándus seregeknek néhány napok óta az ő hátok megett izemléteő készülletekből azt lehetett észre venni, hogy nagy történekek organiza-lodnak körülettek. *Amsterdamot* nagy szorgalmatossággal erőssítették; a' *Poldert* és némely más környékeket, viz alá vettek, 's-több e' félék. — Mind ezek az jelentették, a' mitőlök, a' mint Okt. 2-dika meg-mutatta nem ok nélkül előre tartot-tak a' Republikánusok. Oktob. 2-dikánn t. i. a' Frántzia és Hollándus seregek, az ő *Alkmaar* előtt addig meg-tartott egész lineájokat, a' nagy tengertől fogva egész a' *Zuider-See* tengerig, oda hagyni kéntelenítették. Az egyesült *Anglus* és *Orosz* tábor *Alkmaarba* Okt. 2 dikánn bé-izál-lott, a' Frantzia és Hollándus tábornak pedig, bal szárnya *Beverwickbe*, és a' jobb szárnya *Purmerendbe*, húzták hátra a' magok fő hadi szállás-sokat,

Ennyiből áll az *Északi Hollandiát* illető, száma nélkül való, sok tudósításoknak rövid összefoglalásai: hanem ide nyomtatattunk közölöz vagy kétőt egyszóval is:

Hága, Oktob. 5 dikénn — „

„A' két ellenséges seregeknek Sept. 19-dikétől fogva tartó tsendellégek, Okt. 2-dikánn félbe szakasztódott. Az *Angló-Russus* seregek a' mind bal szárnyunkra és derekunkra reggeli 7 orakerreá ütöttek; lineáknak megtámadtatasa *Warmenhuisentől* fogva *Campnál* végződött; az ellenség szerentsés volt annyiban, hogy a' miéink hátrálásra kényszeríttek. Mind két fél, rend-kivül való vitézséggel tsatázott, és a' vesztese is mind neknek nagyobb volt, mint Sept. 10-dikénn és 19-dikénn. A' mostani vesztes mindenik részről, némelyek szerént 5—6 ezer emberre, mások szerént 6—7 ezerre men'. Ugy láttzik, hogy az Anglusok plánuma most is az volt, a' melynek elérésére, Sept. 19-dikénn is törekedtenek volt, u. m. hogy a' Frantzia és Hollandus tábor' jobb szárnyának a' tenger felől hátramegérülhessenek. Ezen széljokhoz képeest, táborunk' derekára csak tettetésből ütöttek reá, a' hova Gen. *Brüne* elküldeni kéntelenített seregének egy részét. Nagy számú Anglus és Orosz csoportok azonközben, a' tenger partjánál *Egmonthoz*, és *Alkmaar*' irányához haladtanak; ugyan itt, a' bal szárnyunk' frontjára is reá ütött ugyan ezen időben az ellenséges tábornak hátra levő része; a' melynek következése az lett, hogy mivel szél-ső posztjainkat *Warmenhuisen* és *Camp* mellett még reggel már el hagyni kéntelenítettünk volt, dél után lineáknak főbb szánzait is oda kellett hagynunk, melyel dél-utáni 5 órára az ágyuk' tüzelése is el tsendesedett. —

„Oktob. 3-dikára virradó éjjel minden gond arra fordított részünkről, hogy a' hátrálás fe-

deztették és jó renddel esék-meg. Gondoltatták hogy 3-dikban ismét tsatázás fogna lenni, de nem történt úgy. Gen. *Brüne* az egész lineához rendelkezést küldött, hogy az, mindenütt vonnya vizsgálza magát *Éjzaki* Hollandiának Déli környékeire, melyhez képpeli az ő hadi szállása *Beewerwick*ban az *Ye* mellett vagyon; és az ő izélfő posztjai *Alkmaar* megett két óra távolságra állanak. A' mi a' tábor' jobb szárnyát illeti, az, ebben a' tsatában majd meg sem támoztatott, és helyben maradott volt, *Pancras*, *Brock*, és *Oudcarpel* mellett: hanem a' bal szárnyának és a' centrumnak vizsgálza-hátrálása miatt, ennek is oda kellett a' maga lineáját az után hagyni, a' mint is hogy fő hadi szállása mostan *Pumerend*ben a' *Zuider-See*hez 2 óra távolságra vagyon. Egyéb aránt leg jobb renddel esett hátrálásunk, ágyúinkat és bágázsainkat, megtartottuk. Remeljük, hogy segítségünk érkezvén, ismét vizsgálza vizsgáljuk fekvésünket. *Alkmaar* azönközben el-foglaltatott az Anglusok által. —

„Ezen 2-dik Októberi tsatában különösön a' Frantziák szenvedtek. Különösön ezek ellen nyomult volt az ellenség. A' tsatázás rettenetes volt. Az úgy nevezett *Hegyi-Skottusok*, különös felhevesüléssel viaskodtak. Ezek hidasokra ültek, és úgy ütöttek a' ki-botsátott ár.vizekeken keresztül a' Frantziák' szárnyai megé. Déli 1 óra-tályban tsend-sült volt egy kicsit a' viaskodás, hanem 2-kór, kettőzött méreggel kezdődött ismét el, és estvig tartott. Frantzia Gen. *la Maison*, és Brigada-vezér *Mercier*, meg sebessülve *Harlembe* hozattak a' tsatázó helyről, &c.,,

Hogy sok szalmázást ide öfzsze ne halmozzunk, ide nyomtattattjuk a' *Hírdő*ban, magoktól a' Hollandusoktól ezen történetről ki-adatott officialis tudósítást, a' melyből ki-tettzik, hogy ezen 2-dik Októberi tsatázással ok magok sem ditsekefznek: — „

„A' Fő hadi-szállásról *Beerwick*ből, Okt. 3-dikán; Brigaderos-General *Rofstollant*, a' „Hollandiai Hadi Miniszterhez: — „

„A' tegnapi naponak nagy foglalatosságai lehetlenné tették volt hogy nektek írhaíttak. A' mi bal szárnyunk és közép-pontunk, reggeli 7 orakor, kétzerente nagyobb ellenséges sereg által meg támadtatott. Tsoportjaink, fekvéseiknek megtartása által, majd egész nap tartoztattak öten. Az ellenségnek számos vólta meg engedte néki, hogy a' tenger mellett egy számos tsoportot, ágyus hajóinak védelmezése alatt, egész *Egmond'* tájjáig el-küldhesse. —

„Az éjtzaka, még itt *Egmond*nál és *Bergen*-nél következett reánk; a' fő vezérünk ma reggel, ki is ujjantoni meg-támodtatást gyanított, nem tartotta tanátsosnak el-fárodott népével a' nagy számú ellenséget bé-várni, melyhez képepelt hátrálást parantsolt, a' mely jó renddel meg is esett. — „Moll már ebben a' szempillantásban ujjabb ki-rendelt helyeikenn állanak tsoportjaink, és a' meg támodtatástól nem lehet tartani. — (Az itt alább következő 7 dik Oktoberi *Hágai* levél szerént azonközben tsak ugyan lehetett tartani.) — &c. — „

„*Rofstollant*.

* * *

Hága Okt. 7-dikénn: — „

„Tegnap reggeli 7 orakor ujjanton meg-támodták az Angló Russusok, a' Batavo-Frantziának egész lineájokat. A' tsatázás estveli 8 oráig tartott; hogy végződött, nem tudatik valósággal. Némely elő-hirek szerént, ingadozó volt a' nyérés' fontja; és mind két Fél meg tartotta helyét. Lord *Chatam*, *Pitt* Miniszternek egy attyafia, mint mondják, a' torkánál sebet kapott.“ — (Ez az a' tudósítás, a' mely ellene mond a' feljebb elő

hozott Hollandus officiális tudositásnak, leg alább annyiban, a' melyben azt erősitette a' Frantzia Gen. Stáb' vezérje *Rostollant*, hogy ők a' 2-dik Oktoberi tsata után oly fekvésre hátráltak, a' hol nem tarthatnak a' meg-támodtatástól.)

Most már az is terhesiti a' Hollandiai Respublikánusok' állapotját, hogy *Frisia* tartományának partjainál is egy számos Anglus hajós csoport jelenvén meg, ez is ki-tett *Lemmer*hez egy fegyveres csoportot. — Okt. 2 dikánn, már *Geldria* tartományában is fel keretett volt *Harderwick* az *Oránisták* által. — A' Patrióták nagy szorgalmatossággal hozzá kezdetek *Naarden* felé a' battéria-képzítésekhez.

Anglia

Folytatása az utóbbi Ujjságunkban félbe szakadott Királyi beizédnek, melyel Sept. 24-dikénn a' Parlamentom' üléseit ki-nyitotta: — „

„*Alsó Ház béli Uraim!*

„Azok a' nagy adományok, melyeket nékem az utóbbi Parlamentális ülések' alkalmas-ságával határozatok, még a' mi mostani széles ki-terjedő hadi munkáinkra is a' folyó elzandonek végéig elégségesek léznek: hanem, hogy hollzabban tartó nyugodalmat szerezhessék néktek, ajánlom az előre való gondoskodást azon költségek iránt, a' melyek a' jövő elzandonek elejénn szükségesek fognak lenni. —

„*Mylordok és Alsó Ház béli Uratm!*

„Ajánlásotokkal meg-egyezőlög, elibe terjeszttem az *Irlándiai* Parlamentomnak a' ti gon-

dolkodásokat Irlándiának Angliával való egyefittetődése felől: és azzal a' bizodalommal vagyok, hogy az ott való Parlamentomnak hajlandósága, a' tiétekkel meg fog egyezni, &c. "

* * *

A' 27 dik Septemberi *Londoni* Udvari Ujj-ságban, a' *Hollandiában* lévő *Orosz és Anglus* seregek' fő Kapitányának *York* Hertzegnek, az *Eszaki Hollandiában* *Bergen* nevü falu mellett történt 19-dik Septemberi véres tsatáról szolló tudósítása, éppen a' Parlamentom' üléseinek ki-nyittdása előtt való estve érkezvén-meg *Londonba*, a' már készen volt Királyi beszébben is némü némü változást okozott némely ki-fejezésekre nézve. Egyéb aránt ugy láttszik, hogy közönségesen vétetve, a' Státus' nagy szükségének alkalmatosságával, a' Ministerre nézve mindenkör a' leg kedvesebb történetek adják elő magokat. Egy 110 vitorláju *Jamaikai* kereskedő hajós sereg már 3 hónapoktól fogva lévén *Anglia* felé útban, éppen Sept. 19 dikénn érkezett-meg. Egy más hajós sereg is érkezett-meg ugyan tsak az *Amérikai* külömb-külobm *Anglus* szigetekből, a' mely tsak nádmézet, 250,000 mázsát hozott. Jó nádméz-szüret volt, azt mondják az idén. *Antiguában*, a' hol 12 ezer méröt vártak, 30 ezeret főztek. — A' Sept. 19 dikéről szolló *Hollandiai* tudósítása *York* Hertzegnek, summáson (mint mállunk *Bétsben* is ki-adatott), így vagyon: — „

„Az ellenségnek meg-támodtatása, négy szakaszokban esett. A' vidék, és az ellenség' fekvése, sok nehezségeket okoztanak. A' *Ger. Hermann'* szakaszsa, hihetetlen vitézséggel elő nyomult, és *Bergent* el-foglalta. Hanem az *Orosz* seregek nem tartották-meg azt a' rendet, a' mely szükséges lett volna arra, hogy a' már meg-nyert

hasznok meg-tartathassanak. *Bergennek* ismét el-
kellett hagyattatni; és *Hermann's Tcherichékoff*
General Lieutenantok el-fogattattak; az utolsó
veszedelmesen meg is sebessítetett. Minthogy
azon szakasznak, a' melyet Gen *Hermann* ve-
zérelt, utoljára már semmi muniziója nem volt:
erre nézve, vilziza huzta jó readdel magát. A'
Gen *Pulteney's* szakasza, már *Alkmaarhoz* kö-
zél állott; Gen *Abercrombie* pedig; *Hornba* bé-
nyomult volt. Tsak ugyan így is el-fogtak 60
tiszt-ot, 3000 köz embereket; és 16 agyukkal
együtt sok muniziót haszn-vehetetlenné tet-tek;
Az ellenségnek a' tsatázó mezőn szevedett vesz-
tése; sokkal nagyobb mint a' miénk. Az *Oro-
szoknak*, meg-öletettek, el-estek, és nem-
találtatókból álló vesztese, reá m-gyen közel
1500 emberekre. Az *Anglusok* közzül 133 em-
ber meg-ölettetett, 448 meg-sebessítetett; és va-
lami 497 meg nem találtatott. Még a' 35-dik
Regementünk, is, 350 emberek közzül vala-
m 100-zal meg-ölettetett; a' többek pedig nem ta-
láltattak, vagy sebbe estek."

Sicilia.

A' Király, egy közönléges és igen meg-illető
belszédben köszönte-meg a' *Kalabriai* lakosoknak,
azt a' fontos szolgálatot, a' melyet ezek ő Fel-
ségéhez, a' Neápolisi Királyi birodalomnak
vilziza-hódoltatásában meg-bizonyítottanak.

Közönségesen vétetve, azt mondják, hogy
el nem mulla az Udvar hasznalati semmi alkalmatosság t,
hogy magát azok iránt a' kök hoz-
zá és a' hazához igazi szolgálatot mutatasson,
különösen ki mutassa: hanem, minthogy a' Neá-
polisi Nemeseknek nagyobb része, éppen azon
idő-pontban, mikor annak legedelmesebb fog-
tosabb lehetett volna, az Udvar iránt azt a' tilz-

Marmore nempe sub hoc Heros jacet Ille Piúseki
 Qui, dubium est, vixit pulchrius: an cecidit?
 Cui raros, validosque dedit natura Lacertos,
 Mars animos, stimulos Gloria, forma decus.
 Jam tener Ille annos animis præit, armaque
 stringit,
 Ut cito se Patriæ, Cæsaribusque probet.
 Quis numeret: bello quantos in utroque Borus-
 sos
 Ad Stygios Victor jusserit ire Lacus.
 Tu quoque Luna hujus bene nosti nomen Achillis
 Verterat exigua qui Tua Castra manu.
 Vix hos Fulmineo detergit ab ense cruores:
 Mars Illum e bellis in nova bella vocat
 In Gallos ducenda cohors conceditur I li,
 Et pretiosa magis palma legenda datur.
 Dux etiam magnas Magni spes Cæsaris implet:
 Sit licet expertus Martis utrasque vices.
 Læsus: at Invictus quoties atrocia clausit
 Prælia, vulneribus pulcher ab Ipse suis.
 Hostiles quam sæpe dolos, aciesque reterisit,
 Pressit & instanti Gallica terga pede.
 Tandem dena tulit mortalia vulnera: tamquam
 Mors immortalis non satis una foret.
 Tanta anima in pectus tantos poscebat hiatus:
 Corpore de tanto possit, ut ire foras.
 Ictibus his arces poterant, & mænia sterni,
 Suot quibus Istius fata peracta Ducis.
 Sic Heros moritur, qui cuncta pericula calcat,
 Et patriæ vitam, Cæsaribusque sacrat.
 Huic tumulo, o Cives! manibus date Lilia ple-
 nis:
 Proh dolor! hoc tumulo Gloria nostra jacet.